

יחזקאל פרקים לו (ב)

נבואת העצים

פרק לו, טו-כח

לאחר הנבואה הדרמטית שעסקה בהחייאת עם ישראל ושובו מן הגולה לאדמתו, מתאר הנביא מעשה סמלי בעצים, שנצטוו לעשות לעיני העם, ואף נצטוו לבאר להם את משמעות המעשה.

שאלות מכוונות למידה

א. מה פשר המעשה הסמלי שעשה יחזקאל בעצים?

ב. כיצד מתקשרת נבואה זו על קודמותיה?

1. עיין בפסוקים טו-כח, וענה :

א. תן כותרת לכל חלק.

ב. סמן את המילה המנחה בנבואה, והסבר כיצד היא תורמת להבנת התוכן המרכזי של הנבואה.

לשון הכתוב	כותרת
<p>(טו) וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר :</p> <p>(טז) וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לָךְ עֵץ אֶחָד וּכְתַב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרִיו וְלִקַּח עֵץ אֶחָד וּכְתוּב עָלָיו לְיוֹסֵף עַץ אֶפְרַיִם¹ וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבָרִיו :</p> <p>(יז) וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל אֶחָד לָךְ לַעֲץ אֶחָד וְהָיוּ לְאַחַדִּים בְּיַדְךָ :</p> <p>(יח) וּכְאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמֶּךָ לֵאמֹר הַלּוֹא תִגִּיד לָנוּ מָה אֵלֶּה לָךְ :</p> <p>(יט) דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה' הִנֵּה אֲנִי לִקַּח אֶת עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרִיו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת עֵץ יְהוּדָה וְעָשִׂיתָם לַעֲץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיַדִּי :</p> <p>(כ) וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיַדְךָ לְעִינֵיהֶם :</p>	
<p>(כא) וַדַּבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה' הִנֵּה אֲנִי לִקַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִלְכוּ שָׁם וְקִבַצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב וְהִבֵּאתִי אוֹתָם אֶל אֲדָמָתָם :</p> <p>(כב) וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמִלֶּךְ אֶחָד יְהִי לְכֹלֵם לְמֶלֶךְ וְלֹא יְהִיוּ עוֹד לְשָׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יִחַצּוּ עוֹד לְשָׁתֵי מַמְלָכוֹת עוֹד :</p> <p>(כג) וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכָל פְּשָׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכָּל מוֹשְׁבַתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטַהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ לִי לְעָם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים :</p>	
<p>(כד) וְעַבְדֵי דָוִד מְלֶכְךָ עֲלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד יְהִי לְכֹלֵם וּבְמִשְׁפָּטֵי יִלְכוּ וְחִקְתִּי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם :</p> <p>(כה) וַיֵּשְׁבוּ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בָּהּ אֲבוֹתֵיכֶם וַיֵּשְׁבוּ עָלֶיהָ הַמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם :</p> <p>(כו) וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שְׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יְהִי אֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבִּיתִי אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת מְקֻדְשֵׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם :</p> <p>(כז) וְהָיָה מִשְׁפָּנִי עֲלֵיהֶם וְהִיִּיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהָמָּה יְהִיוּ לִי לְעָם :</p> <p>(כח) וַיְדַעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי ה' מְקַדֵּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּהִיּוֹת מְקֻדְשֵׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם : ס</p>	

¹ מלכות ישראל נקראת "מלכות אפרים" מכיוון שהמלך הראשון במלכות זו היה ירבעם בן נבט משבט אפרים (הבן של יוסף)

המעשה הסמלי

2. עיין בפסוקים טו-כ, וענה:

א. כתוב בלשונך, מהו המעשה הסמלי שיחזקאל נצטווה לעשות לעיני העם?

ב. מדוע ה' מצווה את יחזקאל לעשות מעשה סמלי, והוא לא מסתפק בכך שיחזקאל פשוט יאמר את תוכן הנבואה? בסס את תשובתך על הכתוב.

המשמעות של המעשה הסמלי

3. עיין בפסוקים כא-כג, וענה:

א. הסבר בלשונך, מה המשמעות של המעשה הסמלי, שעשה יחזקאל? וכיצד היא נלמדת מתוך המעשה הסמלי.

ב. השלם בטבלה שלפניך את שלושת הדברים שמאפיינים את המציאות הקלוקלת בא"י בעבר ובהווה? ואת שלושת התיקונים שיהיו בזמן הגאולה? בסס את תשובתך על הכתוב.

המצב הקלוקל בעבר ובהווה	המצב המתוקן בעתיד - בזמן הגאולה	
עם ישראל מפולג לשני עמים - יהודה וישראל		לאומי
		ביסוס בכתוב
		פוליטי
		ביסוס בכתוב
		דתי
		ביסוס בכתוב

ר' יוסף קרא, יחזקאל לו, כג

לא יטמאו עוד בגילוליהם - מאחר שלא יהיו לשני גוים, ולא יחצו לשתי ממלכות, לא יטמאו עוד בשיקוציהם ובגילוליהם כמו שעשו בימי ירבעם ורחבעם; כעניין שנאמר "אם יעלה העם הזה לעשות זבחים בבית ה' בירושלם ושב לב העם הזה אל אדניהם אל רחבעם מלך יהודה והרגני ושב אל רחבעם מלך יהודה" (מלכים א יב, כז), וסמך ליה "וינעץ המלך ויעש שני עגלי זָהָב ויאמר אֲלֵהֶם רב לָכֶם מעלות ירושלם הנה אֲלֵהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלֹדָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (שם, כח); שדבר זה, שנחלקו לשני גוים ולשתי ממלכות, גרם שנתייעץ ועשה שני עגלי זהב ונטמאו בהם כל בית ישראל. מכל מושבותיהם אשר חטאו בהם - בית אל ודן, שהושיבו בהן את העגלים שישראל חטאו בהם, שכתוב כך בעגלים "וְיָהִי בְדָבָר הַזֶּה לְחַטָּאת" (מלכים א יג, לד) לכל ישראל.

4. הנביא מחבר בין שני שינויים שיקרו בעתיד:

אחד: "ולא יהיו עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד" (פסוק כב)

שניים: "ולא יטמאו עוד בגילוליהם ובשיקוציהם ובכל פשעיהם" (פסוק כג)

א. לפי רבי יוסף קרא, מה הקשר בין שני השינויים הללו? מדוע השינוי השני נובע מהשינוי הראשון?

ב. פרט מה הן האירועים ההיסטוריים שעליהם ר' יוסף קרא מבסס את דבריו, וכיצד הם מוכחים את דבריו?

ההבטחות של ה' כיצד תראה הגאולה

5. עיין גם בפסוקים **כא-כג**, העוסקים ב"משמעות של המעשה הסמלי", וגם בפסוקים **כד-כח**, העוסקים ב"הבטחת ה' כיצד תראה הגאולה", וענה:

א. סכם בטבלה שלפניך, את **שבע ההבטחות הטובות** שיאפיינו את זמן הגאולה, ציין ליד כל הבטחה האם היא "לעולם" וציין את מראה המקום של כל אחת מההבטחות.

ב. מה המשמעות שחלק ניכר מההבטחות מלוות במילה "לעולם"?

מראה מקום	ההבטחה
	(1)
כב ו-כד	(2) עם ישראל ישוב להיות עם אחד תחת ממלכה אחת ותחת מלך אחד - מבית דוד לעולם.
	(3)
	(4)
	(5)
	(6)
	(7)